

VN/3389/2018

Lausunto Jätteen luokittelu vaaralliseksi jätteeksi – päivitetty opasluonnos

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa päivitetystä opasluonnoksesta, joka koskee jätteen luokittelua vaaralliseksi jätteeksi. Vuoden 2016 ohjeet on päivitetty vastaamaan jätteen ympäristövaaran arviointia koskevia uusia säännöksiä sekä komission huhtikuussa 2018 julkaiseman jätteiden luokittelua koskevan tulkintaoppaan ohjeita ja käytäntöjä.

Opas on keskeinen työkalu jätehuollon parissa toimiville. Toiminnanharjoittajien kannalta keskeistä on, että opas jalkautetaan alueilla viranomaisten käyttöön siten, että eri alueilla lupa- ja valvontaviranomaisten tulkinta jätteen luokittelusta on yhtenevä. Tällä hetkellä niin toimijoiden kuin viranomaisten osaamisessa on suurta vaihtelua. Ympäristöhallinto voi osaltaan edistää tätä osaamista, mikä lisää yhteneviä tulkintoja ja käytäntöjä ja siten eri toiminnanharjoittajien ja alueiden tasapuolista kohtelua.

Varsinainen opas noudattaa käytännössä komission huhtikuussa 2018 julkaiseman jätteiden luokittelua koskevan tulkintaoppaan ohjeita ja käytäntöjä. Tältä osin YTP ei enää näe tarpeelliseksi kommentoida opasta. YTP ei kommentoi oppaaseen tuotuja käytännön esimerkkejä, koska toiminnanharjoittajat ovat itse jättäneet niitä koskevat kommentit.

Yleisemmin YTP toteaa, että liiton näkemyksen mukaan jätteen vaarallisuuden arvioinnin tulee perustua jätteen vaaraominaisuuksiin ja joissakin tapauksissa on myös tarkoituksenmukaista tarkastella vaarallisuutta jätteen käyttötarkoituksen pohjalta. Jos jäte hyödynnetään siten, ettei ole olemassa riskiä siitä, että vaaraominaisuus pääsisi realisoitumaan, jätteen luokitusta tulisi harkita myös käytännön riskin näkökulmasta. Annetun luokituksen tulisi kuitenkin olla sidottu ko. käyttötarkoitukseen.

Jäteluettelo yksinään vastaa huonosti nykypäivänä jätteen vaarallisuuden arviointiin eikä se ole elänyt mukana ajassa. Luettelo on liian jäykkä nykyjätehuollon jätevalikoiman kannalta. Jäteluetteloon pohjautuva luokitus ei myöskään ole aina yhtenevä vaarallisen jätteen määritelmän kanssa. Vaarallisella jätteellä tulee aina olla jokin vaaraominaisuus. Luettelo vastaa paremmin, joskaan ei riittävästi, tilastoinnin tarpeisiin, mutta huonommin jätteen tosiasiallisen vaarallisuuden tarkasteluun.

Toiminnanharjoittajat ovat kokeneet oikean jäteluokan tunnistamisen ajoittain haastavaksi ja joidenkin jätteiden kohdalla jopa mahdottomaksi. Myös kaatoluokkien eli 99-loppuisten luokkien käyttö nähdään riskialttiina, koska nämä ovat pääsääntöisesti vaarattomia jätteitä eikä vaaraominaisuus tule lainkaan tarkasteluun. Kaatoluokkien käyttö saattaa lisääntyä, mikäli jäteluettelo ja koko luokitteluprosessi ei pysty vastaamaan kehittyvän toimialan tarpeisiin.

EU:ssa käynnissä olevan nk. rajapintakeskustelun yhteydessä tulisivat nostaa esiin luokitteluprosessin soveltuvuus kokonaisuudessaan ja tarve yhtenäistää luokittelua unionin sisällä.

Kunnioitavasti,

Otto Lehtipuu